

Handläggare: Sophie Dahlberg
Telefon: 508 14 037

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Samråd om program för Årstafältet, Årsta 1:1 i stadsdelen Östberga, Dp 2007-08046- 53 - remissvar

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande återopas som svar till stadsbyggnadskontoret.

BrittMarie Kyndel
T.f. stadsdelsdirektör

Leif Fransson
Chef avdelningen förskola och fritid

Sammanfattning

I augusti 2007 fick stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret i uppdrag av stadsbyggnads- respektive exploateringsnämnden att utreda en ny stadsdel på Årstafältet samt att anordna ett arkitekt- och stadsbyggnadsuppdrag. Våren 2008 inbjöd Stockholms stad arkitekter från hela världen till en internationell arkitekttävling. Under 2009 har staden, tillsammans med det vinnande laget, bearbetat tävlingsförslaget utifrån stadens mål och juryns synpunkter. Det bearbetade förslaget utgör en utgångspunkt för programmet.

På Årstafältet föreslås en stor park med stora öppna ytor för lek och aktiviteter och mer slutna delar för avskildhet. Parken omfattar 30 av dagens 50 hektar. En tät och varierad stadsbebyggelse planeras i parkens norra och västra delar och sammankopplar Årsta och Östberga. Bebyggelsen omfattar en yta av ca 30 hektar med närmare 4000 lägenheter och ca 2600 arbetsplatser. Den nya stadsdelen beräknas få 9000-10 000 invånare. Det är tänkt att det ska finnas både hyresrätter, bostadsrätter, stadsradhus, kollektivhus och studentbostäder. I stadsdelen planeras

en skola och cirka 10 förskolor. I stadsdelen är det tänkt att den täta stadens utbud och närhet mellan människor ska förenas med ytterstadens bostadskvaliteter och närhet till park.

Stadsdelen kommer att byggas ut etappvis. En möjlig utbyggnadstakt kan vara 300-400 lägenheter per år. Innan de första kvarteren kan börja byggas 2012-2013 måste vissa gator färdigställas och befintliga ledningar flyttas. Den nya stadsdelen kan vara färdigställd om 15-20 år.

Förvaltningen ställer sig positiv till ny bebyggelse och park på Årstafältet. Den nya stadsdelen och parken ger goda förutsättningar för att binda samman Årsta och Östberga och skapa en stadsdel för möten. Parken kan dessutom komma att locka besökare från stora delar av staden. Enligt Vision 2030 ska Stockholm vara navet i Stockholm-Mälarenregionen och fler bostäder är helt nödvändiga för att staden ska kunna växa till närmare en miljon invånare år 2030. I Söderortsvisionen görs antagandet att befolkningen kommer att öka med 75 000 invånare i Söderort till år 2030. Att bebygga Årstafältet med 4000 lägenheter och 2600 arbetsplatser skulle vara en god förstärkning till det ökade behovet av bostäder och arbetsplatser som den positiva befolkningsutvecklingen medför.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts av avdelningen förskola och fritid som handlägger stadsmiljöfrågor.

Bakgrund

I augusti 2007 fick stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret i uppdrag av stadsbyggnads- respektive exploateringsnämnden att utreda en ny stadsdel på Årstafältet samt att anordna ett arkitekt- och stadsbyggnadsuppdrag. Våren 2008 inbjöd Stockholms stad arkitekter från hela världen till en internationell arkitekttävling. Till vinnare i tävlingen utsågs förslaget Arkipelag, framtaget av ett franskt lag bestående av arkitektkontoret Archi5, landskapsarkitektkontoret Michel Desvigne, och miljökonsulterna Elioth/Iosis Group. Under 2009 har staden, tillsammans med det vinnande laget, bearbetat tävlingsförslaget utifrån stadens mål och juryns synpunkter. Det bearbetade förslaget utgör en utgångspunkt för programmet.

I förslaget till översiktsplan för Stockholm som godkändes av stadsbyggnadsnämnden 26 november 2009, pekas Årstafältet ut som ett av stadens utvecklingsområden. Årstafältet ingår i den centrala stadens utvidgning. I

översiktsplanen beskrivs Årstafältet som en nod i det växande Stockholm, med en ny hållbar stadsdel och park i världsklass. Ambitionerna att omvandla delar av Årstafältet till en ny stadsdel och park ligger också i linje med Vision 2030 och Söderortsvisionen.

Gällande detaljplan för Årstafältet är från 2001 och anger området som landskapspark. Detaljplanens genomförandetid upphör 2016-04-26. En större del av planen har redan genomförts, bland annat ett koloniområde, en dagvattendamm, en stenvalvsbro och en golfbana.

Programarbetet har drivits av stadsbyggnadskontoret i samverkan med exploateringskontoret och stadens andra berörda förvaltningar och bolag. En styrgrupp sammansatt av förvaltningschefer från berörda förvaltningar och Stockholms stadsarkitekt har följt arbetet. Under programarbetets gång har även en dialog med kringboende och andra berörda förts. Bland annat har barn på Årstaskolan och Östbergaskolan fått göra framtidsmodeller med förslag på ny bebyggelse och park. Diskussionsmöten har hållits på fritidsgårdarna i Årsta och Östberga. Enkätundersökningar har genomförts och ett öppet dialogmöte arrangerades på Östbergaskolan i september 2009.

Programsamrådet pågår under sex veckor. Två samråd hålls kring programmet, dels den 24 februari i Östbergaskolans matsal och dels i Årsta folkets hus den 20 mars. Efter samrådet kommer programmet att revideras så att det kan ligga till grund för stadens fortsatta arbete med detaljplaner. Området kommer att delas upp i flera olika detaljplaner och den första beräknas kunna påbörjas hösten 2010. Parallellt med planarbetet löper exploateringsprocessen.

Programförslaget kommer att byggas ut etappvis. En möjlig utbyggnadstakt kan vara 300-400 lägenheter per år. Innan de första kvarteren kan börja byggas 2012-2013 måste vissa gator färdigställas och befintliga ledningar flyttas. Den nya stadsdelen kan vara färdigställd om 15-20 år.

Programförslaget i korthet

På Årstafältet skapas en stor park med stora öppna ytor för lek och aktiviteter och mer slutna delar för avskildhet. En tät och varierad stadsbebyggelse omgärdar parkens norra och västra delar och sammankopplar Årsta och Östberga.

Visionen för Årstafältet är att skapa en plats för möten – möten mellan olika människor, mellan nytt och gammalt, mellan stad och park. Det ska vara en plats där man möter överraskningar och omväxling och där människors idéer och

engagemang tas tillvara. Det ska också vara en plats där staden möter framtidens miljöutmaningar.

Bebyggelsen

Den nya stadsdelen är tänkt att vara uppbyggd kring ett sammanhängande gatunät som knyter ihop Årsta och Östberga. Bebyggelsen omfattar en yta av ca 30 hektar med närmare 4000 lägenheter och ca 2600 arbetsplatser. Den nya stadsdelen beräknas få 9000-10 000 invånare. Det är tänkt att det ska finnas både hyresrätter, bostadsrätter, stadsradhus, kollektivhus och studentbostäder. I stadsdelen planeras en skola och cirka 10 förskolor. Parken omfattar 30 av dagens 50 hektar. I stadsdelen är det tänkt att den täta stadens utbud och närhet mellan människor ska förenas med ytterstadens bostadskvalitéer och närhet till park.

Gatunätet föreslås bli vinklat och varierat, med ett småskaligt system av lokalgator som ger karaktär och särprägel åt områdets delar. Östbergavägen förlängs och blir en av områdets viktiga huvudgator, kantad av en tät och stadsmässig bebyggelse med bostäder och lokaler för service och verksamheter.

De nya husen kommer i höjd och uttryck att samspela med dagens punkt- och lamellhusbebyggelse, men tillföra nya sorter och mönster, med kvartersstaden som utgångspunkt. Den nya bebyggelsen närmast Huddingevägen, Södra Länken och utmed Åbyvägen utformas för att avskärma området från buller och störningar. Dessa kvarter lämpar sig för verksamheter. Mot Åbyvägen eftersträvas en flexibel kombination av bostäder och arbetsplatser. Mot Södra Länken och tvärbanans hållplats i norr planeras en högre exploatering på grund av närheten till infrastruktur och kollektivtrafik.

Platsen kring Årstafältets tvärbane hållplats kommer att bli en av de viktigaste entréerna till den nya stadsdelen. Byggnaderna runt entréplatsen kan komma att innehålla service och butikslokaler. Parktorget sträcker sig som en kil upp mot tvärbanan med stora och öppna ytor.

Fältet, aktivitetsbryggan och parkbryggan

Det stora öppna fältet förblir parkens huvudtema. Här finns utrymme för spontan lek och idrott, men också för ordnade evenemang som festivaler, teater och idrottsevenemang. I väster kantas parken av en aktivitetsbrygga, som är ett stråk mellan torget och Östbergahöjden. Bryggan föreslås fyllas med innehåll för barn och ungdomar, med lek och spontanidrott i fokus. Här kan till exempel finnas anläggningar för skate, bollplaner, multisportfält etc. Aktivitetsbryggan är tänkt som en mötesplats för barn, ungdomar och vuxna från närliggande stadsdelar.

Parkbryggan blir ett viktigt promenadstråk som knyter ihop Årstafältet med Enskedefältet och Vårflodsparken via en ny gångbro över Huddingevägen. Längs parkbryggan placeras lekplatser, planteringar, bänkar och serveringar. Göta landsväg blir ett annat viktigt stråk genom parken och bibehåller sin karaktär av ålderdomlig landsväg upphöjd på bank i det öppna landskapet.

Dammen och Valla å

Dammen kommer att bli större och få en ny utformning och Valla å omgestaltas. På så sätt kommer vattnet att bli ett naturligt inslag i landskapet.

Arkipelagen och skogen

De centrala delarna av parken utvecklas till en arkipelag – ett halvöppet landskap med öar av träd och buskar med det svenska målarlandskapet som förebild. Träd- och buskdungar bygger upp varierade landskapsrum. Dagens koloniområde flyttas till ett annat centralt läge i parken. Här finns även utrymme att utveckla odlingstemat med utställningsträdgårdar, kollektiva lotter samt frukt- och bärplanteringar. Här finns också plats för ett större odlingsfält för kommersiell eller pedagogisk odling, växthus eller en mindre stadsbondgård. Mot Huddingevägen skapas ett skogsområde med ett tydligt samband med Kvarnbacksskogen.

Stadsbyggnadsstrategier

Huvudidéerna bakom förslagets utformning kan sammanfattas i fem övergripande strategier; skapa en sammankopplad stadsdel med plats för möten, utforma en tät stadsdel med många funktioner, utveckla en stor park i ett grönt nätverk, gynna gång- cykel- och kollektivtrafik och utveckla staden över tiden.

En viktig utgångspunkt för planeringen är att koppla samman Årstafältet med intilliggande områden och med övriga staden. Analyser av den föreslagna strukturen visar att det nya nätet av gator och gång- och cykelvägar skapar starka regionala och lokala stråk som knyter ihop Årstafältet med omgivningen och ger den nya stadsdelen goda förutsättningar att bli en knutpunkt i Söderort.

En stark ambition är att Årstafältet ska bli en stadsdel med ett rikt stadsliv och många funktioner. Tillsammans med den nya bebyggelse som planeras i närområdet – Årstastråket, Söderstaden, och Liljeholmen – bedöms Årstafältet kunna få den mängd boende och arbetande som krävs för att skapa de urbana kvaliteter som saknas i många förorter. I den bebyggelse som föreslås ligger exploateringsgraden på en nivå mellan den täta innerstaden och de glesa

förorterna. Den föreslagna tätheten är jämförbar med Hammarby Sjöstad. Analyser visar att det finns goda förutsättningar för service och andra typer av verksamheter längs flera gator i den nya stadsdelen. Den kommersiella noden kommer att ligga vid torget, nära Årstafältets tvärbanestation.

Utvecklingen av ett tätare Stockholm med fler invånare innebär att behovet av, och trycket på stadens parker, naturområden och idrottsytor ökar. Park- och naturområden måste bli mer attraktiva, välskötta och tillgängliga. Årstafältet är ett exempel på en befintlig park som utvecklas och förädlas för att skapa en god boendemiljö i en tätare stad. I parken kommer det finnas plats för evenemang och aktiviteter, med stora, öppna ytor för lek och idrott. Det kommer också finnas rofyllda delar för avkoppling och kontemplation, gräsytor för picknick och solbad, odlingslotter och parkpromenader för långa promenader och joggingturer. Här kan även finnas en stadsbondgård med smådjur som får, grisar, kaniner och höns, café och gårdsbutik. Som komplement till den stora parken kommer mindre platser och parker med olika funktion och innehåll finnas inom bebyggelsen.

Årstafältet har genom sitt centrala läge goda förutsättningar att utvecklas till en stadsdel där det är naturligt att promenera, ta cykeln eller resa kollektivt med tvärbana eller buss. En viktig ambition är att åstadkomma en stadsstruktur som tar tillvara på dessa förutsättningar och kopplar den nya stadsdelen till omgivningen, regionalt och lokalt, på ett sätt som främjar hållbart resande. Stora delar av den nya stadsdelen har god tillgång till kollektivtrafik, med mindre än 500 meter till tvärbanans hållplatser Årstafältet och Valla torg. För att skapa bättre kommunikationer till Östberga och Årstafältets södra delar, utreder SL möjligheterna att trafikera området med direktbusslinjer – mot Liljeholmen/Hornstull/Fridhemsplan samt mot Gullmarsplan/Skanstull. Lokalt utreds möjligheterna att förlänga busslinjer mot Svedmyraplan från Östberga för att skapa nya bytesmöjligheter till tunnelbanans Hagsätragren. En möjlighet är också att på lång sikt arbeta för att omvandla buss- till spårvagnstrafik.

På sikt är stadens ambition att den här delen av Söderort ska utvecklas till en del av den centrala staden med allt vad det innebär av nya bostäder, trafik och service. Den nya stadsdelen på Årstafältet kommer att växa fram etappvis under många år. En ambition är att varje etapp så långt som möjligt ska upplevas som fristående. De delar som färdigställs först ska fungera väl tillsammans med den bebyggelse som idag omger fältet. Parken kommer att färdigställas i ett tidigt skede.

Väster om fältet ligger Årsta partihallar. ICA:s lager- och distributionscentral kommer att avvecklas och det är oklart hur deras fastighet i framtiden kommer att

användas. Om fastighetsägaren är intresserad av att byta inriktning för sin verksamhet skulle denna kunna integreras i den nya stadsdelen. Detsamma gäller för Martin Olssons område. Med en sådan omvandling skulle kopplingen till pendelstationen i Årstaberg kunna förstärkas. Om det i framtiden skulle blir aktuellt för verksamheterna i Årsta park att byta inriktning skulle det även bli möjligt att koppla ihop Årstafältet och Enskedefältet på ett annat sätt.

Stadsbyggnadsprinciper

Principerna kommer att ligga till grund för stadens fortsatta arbete med kvalitets- och gestaltungsprogram. Här redovisas de i stora drag. När det gäller *stadsbilden* ska bebyggelsen kännetecknas av en övergripande tydlighet och orienterbarhet. Det ska vara lätt att hitta till Årstafältet och till centrala funktioner som skola, kollektivtrafik etc. I området varierar hushöjder i spann mellan två och fjorton våningar. De högre byggnaderna placeras främst längs intensiva gator mot parken, mot kollektivtrafiknoder och som skydd mot omgivande bullerkällor. Lägre byggnader blandas med högre inom kvarteren. *Parken* är områdets viktigaste mötesplats och ska vara lätt att hitta och naturlig att ta sig till. Parken byggs upp av olika delar: det öppna fältet, en aktivitetsbrygga, damm och Valla å, en arkipelag och skog. Ett nät av slingrande gångvägar och stigar ger möjlighet till upplevelserika promenader. Parkens vegetation väljs med utgångspunkt i platsens historia och topografi.

Huvudgatorna ska vara lätta att hitta, naturliga att följa och ha en tydligt offentlig karaktär. Huvudgatorna kommer att vara den starkaste kopplingen till omgivande områden. Breda trottoarer ger möjligheter för uteserveringar och indragna byggnader skapar lokala torg. *Lokalgatorna* ingår i det offentliga gatunätet men är också en del av den nära boendemiljön. Lokalgatorna utformas till intima, personliga och lekfulla. Byggnaderna längs lokalgatorna är lägre, gatorna smalare, siktlinjerna brutna och trafiken långsam. *Kvarteren* ska kännetecknas av sin brokighet som skapas av en varierad arkitektur, en blandning av verksamheter, olika människor, olika fastighetsägare och en utbyggnad över lång tid. Många olika bostadstyper, upplåtelseformer verksamheter blandas i kvarteren. *Byggnadernas* arkitektur ska vara varierad, experimentell, flexibel och lekfull. Återkommande teman för byggnaderna är gröna fasader och tak, integrerade energilösningar, naturmaterial och gedigen kvalitet. När det gäller *gårdarna* ska det vara stor variation mellan lugna, sköna gårdsrum, gröna gemensamhetsytor och intensivt nyttjade, offentliga gaturum.

Miljöutmaningar

Programsamråd Årstafältet - remissvar

Box 81, 121 22 Johanneshov. Slakthusplan 4
Telefon 508 14 000. Fax 508 14 444
e-post@eav.stockholm.se

www.stockholm.se

Den nya stadsdelen Årstafältet ska präglas av en framsynt planering med högt ställda mål och ambitioner på miljöområdet. Utgångspunkt för planeringen är att följa visioner och mål för Stockholms stads miljö- och klimatarbete. Stadens två utpekade miljöstadsdelar, Norra Djurgårdsstaden och Lövholmen, kommer att vara vägledande för Årstafältet. Planeringen av Årstafältet kommer att omfatta strategier och mål för att nå en klimatpositiv utveckling. I det fortsatta arbetet kommer miljökrav utformas för såväl infrastruktur och utemiljö som bostäder och lokaler. Bostäder och lokaler ska bland annat planeras för kretsloppsbaseade system för resurser, material och avfall. Det ska för resenärer i alla åldrar vara lätt och tryggt att välja gång, cykel och kollektivtrafik framför bilåkande. Dagvattenfrågan ska lösas på ett sätt som kan anses ligga i framkant av den tekniska utvecklingen.

Tillgänglighet

I det fortsatta arbetet med utformningen av gator, torg, platser, parker och byggnader kommer tillgänglighetsfrågorna att studeras och analyseras närmare med stöd av stadens handbok "Stockholm – en stad för alla".

Konsekvensbeskrivning

Programmets genomförande bedöms inte innebära sådan betydande miljöpåverkan att en miljöbedömning behöver göras. Någon miljökonsekvensutredning bedöms därför inte heller behövas i detaljplaneskedet. De miljöfrågor som har betydelse för projektet har studerats under programarbetet och redovisas översiktligt i programmet. Det finns dock ett behov av att särskilt utreda och belysa flera olika miljöfrågor i det fortsatta arbetet. Detta gäller bland annat grundläggningsförhållanden, grundvatten, dagvatten och buller.

Planförslaget strider heller inte mot det förslag till översiktsplan som antogs av stadsbyggnadsnämnden 2009 eller några andra kommunala eller nationella riktlinjer eller lagar. I stadens nu gällande översiktsplan anges programområdet som park, terminalområde och spårvägsreservat. Förslaget berör inte område av nationell, gemenskaps- eller internationell skyddsstatus. Den planerade verksamheten bedöms inte medföra väsentlig påverkan på miljö, kulturarv eller människors hälsa.

Årstafältet idag och konsekvenser av förslaget

Landskapsbild

Årstafältet är i dag planlagt som park och arbetet med att omvandla Årstafältet till en ekologisk och kulturhistorisk landskapspark har pågått sedan 2001.

Sammantaget behålls många av parkens nuvarande funktioner, men den nya utformningen skapar ett mer omslutet landskapsrum som ger bättre skydd mot omgivande bullerkällor. Parken får mer differentierade ytor, med både slutna och öppna rum.

Rekreation

Årstafältet är ett betydelsefullt rekreationsområde idag. Det är södra Stockholms största öppna fält, och en av få platser som kan användas till större evenemang som festivaler och idrottstävlingar. Bland de närboende används Årstafältet mest för promenader och annan motion och idrott. De flitigaste besökarna är de som bor mycket nära. Cirka 29 % av de boende i omkringliggande bostadsområdena besöker aldrig Årstafältet. Med tanke på fältets storlek och läge i regionen borde det ha en potential att användas av betydligt fler. Den nya bebyggelsen innebär att de boende i Årsta och Östbergabackarna kommer att få något längre till parken. De analyser som har gjorts visar dock att det kommer att bli lättare att ta sig till parken från omkringliggande områden, trots att parken blir mindre och omges av mer bostadsbebyggelse. Nya gator, gångvägar och förbättrade entréer gör att tillgängligheten ökar. Boende i den nya stadsdelen kommer inte ha längre än 200 meter till närmaste park.

Flytten av koloniområdet kommer att drabba de berörda kolonisterna men ger inte negativa konsekvenser för rekreationen som helhet i området. Den befintliga rygbyplanen och golfbanan försvinner och ett nytt läge för rugbyplanen söks inom Stockholms stad. Totalt sett kommer det att erbjudas fler idrottsytor än idag på Årstafältet, med ett bredare utbud. I aktivitetsbryggans förlängning finns en plats reserverad för en idrottshall, som även kan inrymma en simhall. En elvamannaplan för klubbverksamhet planeras i anslutning till Östbergavägen.

Växt- och djurliv

Den nya parken har med sin föreslagna utformning möjlighet att bli en biologiskt rikare och en mer varierad miljö än dagens Årstafält.

Bebyggelsemiljö

Runt Årstafältet ligger en samling bostads- och verksamhetsområden från vitt skilda epoker. Bebyggelsen i Årsta är inventerad av stadsmuseet och bebyggelsen på Valla gårde har klassats som kulturhistoriskt värdefullt område. Den nya bebyggelsen placeras i direkt anslutning till Valla gårde, vilket kräver en anpassning till områdets kulturhistoriska värden för att inte dominera eller förta dess karaktär.

Fornlämningar

Området är rikt på fornlämningar. I den öppna dalgången är det ännu möjligt att se resterna av det kulturlandskap som varit knutet till traktens gårdar sedan förhistorisk tid. Göta landsväg har funnits sedan järnålder och var fram till slutet av 1600-talet Stockholms enda vägförbindelse söderut. Göta landsväg är en fornlämning som kräver ett stort skyddsområde för att uppfattas i sitt historiska sammanhang. Göta landsväg kommer att kvarstå helt orörd i sitt nuvarande läge över fältet, och även i fortsättningen vara ett viktigt promenadstråk.

Kollektivtrafik

Årsta och Valla gårde har idag bra kollektivtrafikförbindelser tack vara tvärbanan, pendeltågstrafiken i Årstaberg och bussar. Få busslinjer ansluter på tvären och få busslinjer knyter ihop Östberga och Årsta. I Östberga upplever de boende stora brister i kollektivtrafiken med låg turtäthet, långa restider, begränsade målpunkter och få turer kvällstid. De direktbusslinjer mot Hornstull och Skanstull som utreds innebär förbättrade kollektivtrafikförbindelser från Östberga och Årstafältets västra delar. Dagens spårreservat till Östberga utgår, men detta utesluter inte att andra spårlösningar utreds.

Biltrafik och parkering

Årstafältet är omgivet av flera stora infrastrukturstråk med höga trafikflöden. Johanneshovsvägen kommer att omgestaltas till en stadsgata med ny bebyggelse och färre körfält, det så kallade Årstastråket. Analyser som har gjorts visar att den föreslagna strukturen bidrar till att integrera den nya stadsdelen och parken väl i sin omgivning.

Trafikprognoser visar att den ökning av trafiken som orsakas av den nya bebyggelsen på Årstafältet, tillsammans med övrig planerad utbyggnad i Söderort och den generella trafikökningen i regionen, kommer att påverka trafiksituationen så att den blir mer lik den traditionella stadens, med mer trafik och begränsad framkomlighet under vissa perioder.

Besökare till parken kan parkera längs Östbergavägen. Vid tillfälliga arrangemang kommer även gräsytor strax utanför parken att kunna användas. Boendeparkering kommer att ordnas på kvartersmark. Beräkningar visar att det är möjligt med en vånings parkeringsgarage under jord åstadkomma 0,7 platser per lägenhet. Till detta kommer besöksparkering på gatumark. Detta parkeringstal anses rimligt med

tanke på det goda kollektivtrafikläget samt de goda förutsättningarna att promenera och cykla.

Befolkning och boende

Idag bor cirka 16 000 människor i Årsta, 5 000 i Östberga och 1 400 på Enskedefältet. Vid utbyggnaden av Årstafältet tillkommer 3800-4000 bostäder, vilket innebär 9 000-10 000 boende. Analyser visar att det främst är boende i Årstafältets närområde, i övriga Söderort eller på Södermalm som kommer att flytta till Årstafältet. Troligen kommer området attrahera hushåll med två yrkesarbetande 25-35-åringar, samt äldre som lämnar sin villa.

Verksamheter och service

På Årstafältet eftersträvas en blandning av bostäder, verksamheter och service. En marknadsanalys visar att förutsättningarna för nyetablering av kontor sannolikt är dåliga, beroende på konkurrens från etablerade kontorsområden. Nyproduktion av kontor kommer därför att begränsas till enstaka byggnader för lokala behov. Den nya bebyggelsen kommer att placeras på delar av Årsta partihallsområde och ligga i direkt anslutning till den kvarvarande transportintensiva verksamhet som bedrivs där. Årsta parks arbetsområde kommer att vara kvar då fältet bebyggs, och ingen ny bebyggelse placeras i direkt anslutning till området.

Den nya bebyggelsen bedöms ge tillräckligt underlag för lokal service. Det kommer troligtvis att finnas behov av två stora matvarubutiker i området, och några mindre närbutiker.

Ljudmiljö

Den bullerutredning som genomförts visar att samtliga planerade bostadshus på Årstafältet klarar gällande riktvärden för buller, om möjligheten till avsteg enligt Stockholmsmodellen utnyttjas.

Luftkvalitet

I anslutning till de större vägtrafikavsnitten och dess tunnelmynningar överskrider miljökvalitetsnormer för luft. Bebyggelse och vistelseytor behöver placeras och utformas i förhållande till de starkt trafikerade vägarna i området, så att risken för människors exponering för förhöjda partikelhalter eller förorenad luft minimeras.

Markföroreningar och geoteknik

Den geotekniska utredning som gjorts pekar på att stora delar av den förslagna bebyggelsen kommer att behöva geotekniska grundförstärkningsåtgärder,

troligtvis i form av stödpålar. Även gator och andra hårdgjorda ytor kommer sannolikt att behöva grundförstärkas.

Vatten

En exploatering av fältet kommer att innebära en ökad andel hårdgjorda ytor och därmed ett ökat behov av dagvattenavledning. Stockholms dagvattenstrategi ska följas.

Risk

Södra länken, Huddingevägen och Åbyvägen är idag transportvägar med farligt gods. Östbergavägen ingår i stadens primära utryckningsvägnät och är den enda anslutningen till Östberga. I den fortsatta planeringen blir det viktigt att studera hur bebyggelsen längs dessa vägar placeras, vilket innehåll den får och vilka skyddsavstånd som ska gälla. Det är också viktigt att räddningstjänstens behov av utryckningsvägar tillgodoses.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till ny bebyggelse och park på Årstafältet. Den nya stadsdelen och parken ger goda förutsättningar för att binda samman Årsta och Östberga och skapa en stadsdel för möten. Parken kan dessutom komma att locka besökare från stora delar av staden.

Enligt Vision 2030 ska Stockholm vara navet i Stockholm-Mälardalenregionen och fler bostäder är helt nödvändiga för att staden ska kunna växa till närmare en miljon invånare år 2030. I Söderortsvisionen görs antagandet att befolkningen kommer att öka med 75 000 invånare i Söderort till år 2030. Att bebygga Årstafältet med 4000 lägenheter och 2600 arbetsplatser skulle vara en god förstärkning till det ökade behovet av bostäder och arbetsplatser som den positiva befolkningsutvecklingen medför.

I förslaget till ny översiktsplan pekas Årstafältet ut som ett nytt stadsutvecklingsområde och många av de stadsbyggnadsstrategier som beskrivs i översiktsplanen stämmer väl överrens med strategierna i programmet. Den nya stadsdelen kan bidra till att få en socialt sammanhållen och levande stad då omgivande stadsdelar binds ihop och skapar förutsättningar för trygga och mångsidiga mötesplatser samt utökad tillgång till service i området. Parken med dess aktivitetsstråk med möjligheter till spontanidrott och andra aktiviteter kan komma att bli en mötesplats för barn och ungdomar boende i de olika stadsdelarna kring fältet.

Programförslaget visar också på hur stadsdelen kan utformas för att få ett hållbart resande och förvaltningen ser positivt på de ambitioner som finns när det gäller gång- och cykeltrafik. Det är dock mycket viktigt i den fortsatta planeringen att verka för en satsning på kollektivtrafiken i området. Förvaltningen anser att spårbunden trafik måste till för att få en hållbar situation för de boende i den nya stadsdelen men också i Östberga. Programförslaget innehåller även strategier för en hållbar stadsdel när det gäller bland annat energiförsörjning och hållbara system för resurser och avfall, vilka också är mycket viktiga aspekter i den fortsatta planeringen.

Stadsbyggnadskontoret har tidigare fått underlag från förvaltningen angående behovet av förskolelokaler i området. Förvaltningen ser ett behov av 10 förskolor i den nya stadsdelen varav 4-5 permanenta. Denna bedömning bygger på den befolkningsprognos som stadsdelsförvaltningen har beställt från Utrednings- och statistikkontoret (USK) gällande den nya bebyggelsen på Årstafältet. Förvaltningen ser gärna att förskolorna placeras i närhet till den stora parken och/eller i goda kollektivtrafiklägen. Närhet till parken är positiv ur verksamhetssynpunkt med närhet till ett stort lek- och grönområde utan att behöva passera större vägar. Genom att placera förskolorna i goda kollektivtrafiklägen underlättas föräldrarnas vardag samt ökar sannolikheten för dem att välja kollektivtrafik till och från arbetet. Det är också viktigt att stadsdelen förses med bostadsgårdar anpassade för förskoleverksamhet. En eller flera förskolor placeras också med fördel i närheten av den planerade skolan.

Förvaltningen har även anmält intresse för att bygga service- och gruppboendestäder i den nya stadsdelen.

Bilaga

Årstafältet – Program för detaljplan, dnr 2007-08046-53.